

محاسبه نیروی وارد بر ذره با دارتمحرک در میدان مغناطیسی

۱۰ سوال

پیمانه ۲۴

صفحه ۸۹

کتاب درسی ۹۱ تا ۸۹

مرجع

- سمنان - عفاف
(۱۲) بار تکرار
(خوداد)

- خرماباد - نواب صفوی
(۱۵) بار تکرار
(خوداد)

- تهران - سرای داشن سید خندان
(۲۱) بار تکرار
(خوداد)

- زاهدان - نمونه بصیرت
(۱۴) بار تکرار
(خوداد)

- گچساران - علامه طباطبائی
(۱۸) بار تکرار
(خوداد)

- ارومیه - سیزده آبان
(۶) بار تکرار
(خوداد)

- تهران - نمونه دولتی صنعتی فر
(۳) بار تکرار
(خوداد)

- یزد - خاتم الانبیاء
(۱۲) بار تکرار
(خوداد)

۲۷۱. ذره‌ای دارای بار الکتریکی $C = 5 \times 10^{-5}$ با تندی $m/s = 4 \times 10^5$ در میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی $T/2T$ حرکت می‌کند. اگر راستای حرکت بار با خطوط میدان زاویه 53° بسازد، نیروی وارد بر آن چند (صفحة ۹۰، مشابه مثال ۳-۱)

$$\text{نیوتون است؟} \quad (\sin 53^\circ = 0.8)$$

۲۷۲. ذره‌ای با بار $C = 0.01$ و با تندی $m/s = 20$ در جهتی حرکت می‌کند که با میدان مغناطیسی $B = 120$ T زاویه 60° می‌سازد. اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر این ذره را حساب کنید. (صفحة ۹۰، مشابه مثال ۳-۱)

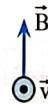
۲۷۳. دریک میدان مغناطیسی $B = 50$ $mT = 5 \times 10^{-4}$ در جهت غرب به شرق پرتاب می‌شود. جهت و اندازه نیروی وارد بر بار را به دست آورید. (صفحة ۹۰، مشابه مثال ۳-۱)

۲۷۴. پروتونی با تندی $m/s = 4 \times 10^6$ درون میدان مغناطیسی یکنواختی به اندازه $T = 18 \times 10^{-3}$ در حرکت است. جهت حرکت پروتون با جهت \bar{B} زاویه 60° درجه می‌سازد. (صفحة ۱۰۵، مشابه تمرین ۹)

الف) اندازه نیروی وارد بر این پروتون را محاسبه کنید.

ب) اگر تنها این نیرو به پروتون وارد شود، شتاب پروتون را حساب کنید. (بار الکتریکی پروتون $q = 1/6 \times 10^{-19} C$ و جرم آن $kg = 1/6 \times 10^{-27}$)

۲۷۵. الکترونی با سرعت $km/h = 36$ مطابق شکل در حالت حرکت است. اگر میدان مغناطیسی آن بالاسو و اندازه آن $G = 20$ باشد:

الف) اندازه و جهت نیروی وارد بر آن را به دست آورید.

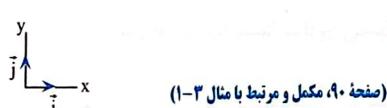
ب) شتاب حرکت این الکترون را محاسبه کنید. ($m_e = 9/1 \times 10^{-31} kg$)

$$q = 1/6 \times 10^{-19} C$$

۲۷۶. ذره‌ای با بار $C = 10^{-9}$ در راستای غرب به شرق در حال حرکت است. اگر از طرف میدان مغناطیسی زمین نیرویی به بزرگی $N = 16 \times 10^{-9}$ به این ذره وارد شود، تندی و جهت حرکت ذره را محاسبه کنید. (صفحة ۹۰، مشابه مثال ۳-۱)

میدان مغناطیسی زمین را افقی و یکنواخت با بزرگی $G = 5/0$ در نظر بگیرید.

۲۷۷. بار الکتریکی نقطه‌ای $C = 5mC = 5 \times 10^{-9}$ با بردار سرعت $i = 10^3$ در SI وارد میدان مغناطیسی یکنواخت $\bar{B} = 10^{-2} i + 10^{-2} \bar{i}$ نتسلا می‌شود. اندازه و جهت نیروی الکترومغناطیسی وارد بر این ذره را با توجه به دستگاه مختصات نشان داده شده تعیین کنید.

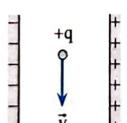

۲۷۸. ذره‌ای با بار مثبت و با جرم ناچیز و با تندی v مطابق شکل مقابل وارد صفحات خازن می‌شود و بدون این که از مسیر خود منحرف شود به مسیر خود ادامه می‌دهد. اگر میدان الکتریکی بین صفحات خازن $C/N = 200$ باشد و اندازه میدان مغناطیسی $G = 100$ باشد:

الف) میدان مغناطیسی در چه جهتی قرار دارد؟

ب) تندی ذره را به دست آورید.

$$\text{صفحة ۱۰۵، مشابه تمرین ۱۱}$$

پیمانه ۲۶

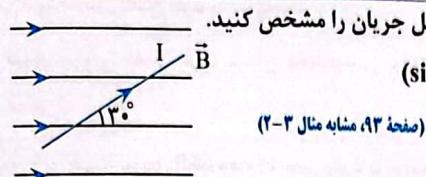
۱۰
سوال

صفحه های ۹۱ - ۹۴ کتاب درسی

مرجع

محاسبه نیروی وارد بر سیم حامل جریان در میدان مغناطیسی

ملایر - نمونه سیفیه
(۹) بار تکرار
(۹۷) خردداد

$$\text{در شکل مقابل جهت و اندازه نیروی وارد بر سیم حامل جریان را مشخص کنید.}$$

$$(\sin 30^\circ = 1/2, I = 5\text{A}, L = 60\text{cm}, B = 2\text{mT})$$

(صفحة ۹۳، مشابه مثال ۲-۳)

سمنان - شریعتی
(۱۵) بار تکرار
(۹۷) خردداد

۲۹۲. سیم مستقیمی به طول ۲۰ سانتی‌متر حامل جریان ۱۰ آمپر از غرب به شرق است. اگر اندازه میدان مغناطیسی زمین در محل سیم $1/4$ گauss و جهت آن از جنوب به شمال باشد، اندازه و جهت نیروی مغناطیسی وارد بر سیم را تعیین کنید.

(صفحة ۹۳، مشابه مثال ۲-۳)

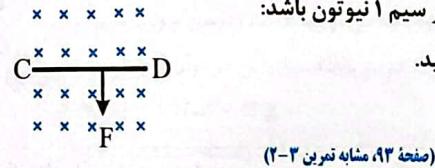
بابل - شفیع زاده
(۱۰) بار تکرار
(۹۷) خردداد

۲۹۳. در شکل مقابل نیروی وارد بر سیم حامل جریان $10/0$ نیوتن است. چه طولی از سیم در میدان مغناطیسی یکنواخت قرار دارد؟

$$(B = 8 \times 10^{-4} \text{T}, \theta = 30^\circ, I = 5\text{A})$$

(صفحة ۹۳، مکمل و مرتبط با مثال ۲-۳)

زنجان - آیت‌الله طالقانی
(۱۵) بار تکرار
(۹۷) خردداد

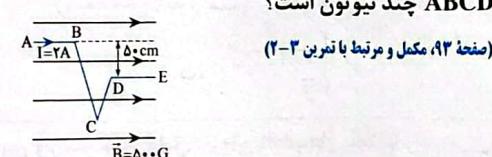
۲۹۴. سیم رسانای CD به طول ۲ متر، مطابق شکل مقابل، در میدان مغناطیسی درونسو به اندازه $5/0$ تسلا قرار گرفته است. اگر نیروی الکترومغناطیسی وارد بر سیم 1 نیوتن باشد:

(الف) جهت جریان در سیم را با رسم شکل نشان دهید.

(ب) شدت جریان عبوری از سیم چند آمپر است؟

(صفحة ۹۳، مشابه تمرین ۲-۳)

کاشان - حاج عباس کریم
(۸) بار تکرار
(۹۷) خردداد

۲۹۵. در شکل رو به رو نیروی خالص وارد بر سیم ABCDE چند نیوتن است؟

(صفحة ۹۳، مکمل و مرتبط با تمرین ۲-۳)

اراک - صصاصمهیه بیات
(۱۴) بار تکرار
(۹۷) خردداد

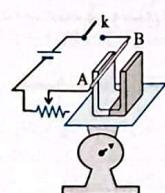
۲۹۶. سیم رسانایی به طول 2m عمود بر میدان مغناطیسی به بزرگی 2T به حال تعادل قرار گرفته است. اگر جرم سیم $1/0\text{ kg}$ باشد، جهت و اندازه جریان عبوری از سیم را به دست آورید. ($g = 10\text{N/kg}$)

(صفحة ۹۳، مشابه تمرین ۲-۳)

زابل - نهایی تجربی
(۳۵) بار تکرار
(۹۷) خردداد

۲۹۷. مطابق شکل مقابل، کابلی به طول یک متر که به وسیله دو نخ سبک به سقف بسته شده است؛ در یک میدان مغناطیسی یکنواخت قرار دارد و از آن جریانی به شدت $1/2\text{A}$ از چپ به راست می‌گذارد. اندازه و جهت میدان مغناطیسی یکنواخت را طوری تعیین کنید که نیروی کشش نخ برابر صفر شود. جرم هر متر کابل 6 گرم است. ($g = 10\text{N/kg}$)

تهران - نمونه دکتر حسابی
(۹) بار تکرار
(۹۷) خردداد

۲۹۸. در شکل رو به رو جرم آهنربای U شکل 20 گرم است. اگر کلید K را ببندیم ترازو عدد $4\text{ N}/0$ نشان می‌دهد؛ قطب‌های آهنربای نعلی

شکل و بزرگی میدان مغناطیسی بین دو قطب چند تسلا است؟

(صفحة ۱۰۶، مشابه تمرین ۱۵) ($I = 20\text{A}, AB = 20\text{cm}, g = 10\text{N/kg}$)

مرجع

- (الف) تهران - باقیالملو
(۶۸) بار تکرار
(ب) سمنان - شریعتی
(۵۱) بار تکرار
(ب) گرمانشاه - نمونه دولتی جواد
الانه
(۴۹) بار تکرار
(ت) اصفهان - صارمیه
(۵) بار تکرار
(ث) گرمانشاه - نمونه دولتی جواد
الانه
(۹) بار تکرار
(ج) ابدانان - بروین اعتمادی
(۶) بار تکرار
(۹۷) خردداد
- یاسوج - شاهد
(۸) بار تکرار
(۹۷) خردداد

۳۰۶. جاهای خالی در عبارات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید و یا عبارت‌های درست و نادرست را تعیین کنید.

(الف) نیرویی که دو سیم با جریان‌های همسو بر یکدیگر وارد می‌کند، دافعه است.

(ب) اگر جریان‌ها در یک جهت از دو سیم موازی بگذرد نیروی بین آن‌ها (ربایشی - رانشی) است.

(پ) دو سیم موازی حامل جریان‌های (همسو - ناهمسو)، همدیگر را می‌رانند.

(ت) چنانچه روی عمودمنصف خط واصل دو سیم حامل جریان‌های ناهمسو از بینهایت تا مرکز خط واصل دو سیم حرکت کنیم میدان مغناطیسی همواره افزایش می‌یابد.

(ث) هرچه از یک سیم راست حامل جریان دور شویم اندازه میدان مغناطیسی ناشی از آن می‌یابد.

(ج) اگر الکترونی موازی سیم حامل جریان و در جهت جریان حرکت کند توسط سیم جذب می‌شود.

۳۰۷. چرا سیم‌های موازی حامل جریان به یکدیگر نیرو وارد می‌کنند؟

(صفحة ۹۷، مرتبط با متن درس)

۳۰۸. با توجه به شکل، جاهای خالی را با یکی از کلمات داخل مستطیل پر کنید.

رانشی - ربایشی - میدان مغناطیسی - همسو - ناهمسو - نیروی مغناطیسی - صفر - هم اندازه

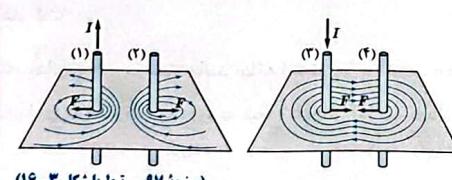
بر طبق آزمایش اورستد در فضای اطراف هر سیم حامل جریان ... (۱) وجود دارد. بنابراین اگر سیم حامل جریان دیگری را در نزدیکی این سیم قرار دهیم بر آن ... (۲) ... وارد می‌شود. به طوری که اگر جریان‌ها در یک جهت از دو سیم موازی بگذرند، نیروی بین آن‌ها ... (۳) ... است. همچنین اگر جریان‌ها در دو جهت مخالف از دو سیم بگذرند، نیروی بین آن‌ها ... (۴)

است بنابراین در وضعیت عبور جریان‌های ... (۵) ...، دو سیم از یکدیگر دور می‌شوند. طبق قانون سوم نیوتون در هر وضعیت (جریان همسو و غیرهمسو) نیروهای مغناطیسی وارد بر هر سیم از سوی سیم دیگر هستند حتی اگر جریان سیم‌ها برابر نباشد.

۳۰۹. جهت جریان سیم‌های شماره ۲ و سه داده شده است.

جهت جریان سیم شماره ۲ و سیم شماره ۴ را

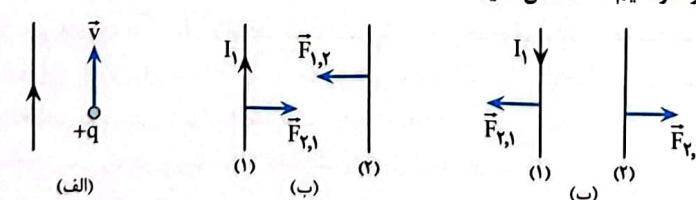
مشخص کنید.

(صفحة ۹۷، مرتبط با شکل ۳)

۳۱۰. در شکل‌های مقابل: (الف) مسیر تقریبی حرکت بار را رسم کنید.

ب و پ) جهت جریان را در سیم ۲ مشخص کنید.

(صفحة ۹۷، مرتبط با شکل ۳)

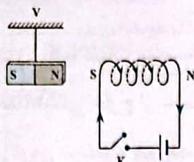
- فریدون‌کنار - امام‌علی (ع)
(۷) بار تکرار
(۹۷) خردداد

- الف) ایدان - پالایشگاه
(۱۶) بار تکرار
ب و پ) ایدان - پالایشگاه
(۸) بار تکرار
(۹۷) خردداد

مرجع

۳۲۷. در مدار رو به رو باستن گلید وضعیت آهنربای آویخته شده چه تغییری می‌کند؟

۷

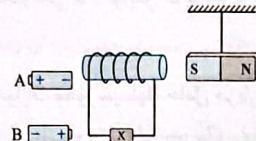

(صفحة ۹۹، مکمل شکل ۳ و صفحه ۱۰۶ مشابه تمرین ۱۶)

آبادان - بالا شگاه
(۲۵) بار تکرار
(۹۷) اردیبهشت

۳۲۸. در مدار شکل زیر، کدام باتری را قرار دهیم تا آهنربای میله‌ای آویزان شده از سیم‌لوله دور شود.

۸

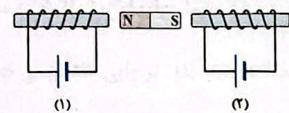

(با ذکر دلیل) (صفحة ۹۹، مکمل شکل ۳ و صفحه ۱۰۶ مشابه تمرین ۱۷ و ۱۸)

تهران - سرای داشن منطقه ۶
(۲۵) بار تکرار
(۹۷) خرداد

۳۲۹. در شکل زیر دو سیم‌لوله حامل جریان و یک آهنربای میله‌ای در صفحه قرار دارند. نیروی که آهنربا به سیم‌لوله‌های (۱) و (۲) وارد می‌کند چگونه است؟

۹

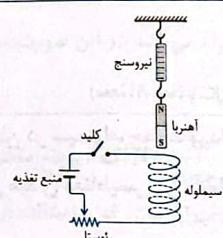

(صفحة ۹۹، مکمل شکل ۳ و صفحه ۱۰۶ مشابه تمرین ۱۷ و ۱۸)

بردسیر - حضرت فاطمه (س)
(۳۱) بار تکرار
(۹۷) خرداد

۳۳۰. در شکل رو به رو یک آهنربای میله‌ای توسط یک نیروسنجد آویزان است و یک سیم‌لوله در برابر آن قرار دارد.

۱۰

الف) توضیح دهید باستن گلید عددی که نیروسنجد نشان می‌دهد

افزایش می‌یابد یا کاهش؟

ب) دو روش برای تقویت میدان مغناطیسی سیم‌لوله بیان کنید.

(صفحة ۱۰۶، مکمل تمرین ۱۶)

صفحه‌های ۱۰۱ تا ۹۹ کتاب درسی

پیمانه ۳۰

۱۰

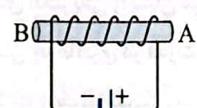
محاسبه میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله

مرجع

۳۳۱. سیم‌لوله‌ای به طول ۱۵cm دارای ۶۰۰ حلقه است، اگر جریان ۸۰۰mA از سیم‌لوله بگذرد بزرگی میدان

مغناطیسی را در درون سیم‌لوله و دور از لبه‌های آن پیدا کنید. ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{Tm}}{\text{A}}$)

(صفحة ۱۰۰، مکمل مثال ۳)

تهران - سرای داشن منطقه ۱۲
(۱۲) بار تکرار
(۹۷) خرداد

الف) نقطه A قطب و نقطه B قطب آهنربا را نشان می‌دهد.

(۹۷)

ب) تعداد دورهای سیم‌لوله‌ای برابر با ۴۰۰ دور در واحد طول و جریان عبوری

از آن $2/5$ آمپر می‌باشد، بزرگی میدان مغناطیسی درون آن چند تسلا است؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-6} \text{ T.m/A}$)

(صفحة ۱۰۰، مکمل مثال ۳)

پرورخند - اندیشه
(۱۰) بار تکرار

۳۳۲. شکل رو به رو مربوط به یک آهنربای الکتریکی است.

۱

الف) نقطه A و نقطه B آهنربا را نشان می‌دهد.

ب) تعداد دورهای سیم‌لوله‌ای برابر با ۴۰۰ دور در واحد طول و جریان عبوری

از آن $2/5$ آمپر می‌باشد، بزرگی میدان مغناطیسی درون آن چند تسلا است؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-6} \text{ T.m/A}$)

(صفحة ۱۰۰، مکمل مثال ۳)

كرمانشاه - نمونه دولتش جواد الائمه
(۲۰) بار تکرار
(۹۷) خرداد

۳۳۳. از سیم‌لوله‌ای به طول ۴cm که دارای ۴۰۰ دور حلقه است چه جریانی عبور کند تا میدان مغناطیسی

در داخل آن برابر 20 mT گاووس شود؟ ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}}$)

(صفحة ۱۰۰، مکمل مثال ۳)

۳۳۴. تعداد حلقه‌های یک سیم‌لوله آرمانی به طول ۴ cm سانتی‌متر را حساب کنید. هنگامی که جریان ۶ آمپر از

آن می‌گذرد و میدان مغناطیسی درون آن ۷۵ میلی تسلا می‌شود. ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{Tm}}{\text{A}}$)

(صفحة ۱۰۰، مکمل و مرتبه با تمرین ۵-۳)

۳۳۵. آن می‌گذرد و میدان مغناطیسی درون آن ۷۵ میلی تسلا می‌شود. ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{Tm}}{\text{A}}$)

(صفحة ۱۰۰، مکمل و مرتبه با تمرین ۵-۳)

۳۳۶. آن می‌گذرد و میدان مغناطیسی درون آن ۷۵ میلی تسلا می‌شود. ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{Tm}}{\text{A}}$)

۴